

KONTEKST:

Potrebno utvrditi pitanje azilnog postupka u Grčkoj, u cilju analize i donošenja odluke u konkretnom slučaju, a povodom odbijanja zahteva za azil tražiocima azila, u kontekstu prolaska kroz Grčku kao sigurnu treću zemlju, prema izjavi iznetoj na zahtevu za azil i usmenoj raspravi.

PITANJE: Azilni postupak u Grčkoj

ODGOVOR:

Pravo na azil u Grčkoj je garantovano Konvencijom o statusu izbeglica iz 1951. godine. Pored toga, novi grčki Zakon o azilu je usvojen u januaru 2011. godine.^{1 2} Prema novom grčkom Zakonu o azilu iz 2011.godine uspostavljeno je Odeljenje za azil (Asylum service), kao nezavisno telo nadležno za ispitivanje zahteva za azil u prvom stepenu, međutim ovaj organ nije počeo sa radom do sredine 2013.godine.³

Prema pravilima azilnog postupka u Grčkoj, odluke o azilnim zahtevima se moraju doneti u roku od 3 meseca u ubrzanom postupku ili u roku od 6 meseci u redovnom postupku.^{4 5} Ubrzani azilni postupak se sprovodi kada se zahtev za azil podnosi na kopnenoj ili morskoj granici i kada vlasti utvrde da je zahtev za azil očigledno neosnovan ili kada je podnosilac zahteva za azil pobeo iz sigurne treće zemlje porekla ili sigurne treće zemlje.⁶

Tražioca azila imaju pravo na žalbu na negativnu prvostepenu odluku.^{7 8} Ukoliko je sproveden redovan postupak, rok za žalbu iznosi 30 dana od prijema odluke, a ukoliko je

¹ State Department: Country Reports on Human Rights Practices- Greece 2012/Freedom of movement; internally Displaced Persons, protection of Refugees and stateless persons, 19.april 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=517e6e32c&skip=0&coi=GRC>

² UN Human Rights Council: Report of the Special Rapporteur on the human rights of migrants, 18.april 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=51b983ab4&skip=0&coi=GRC>, str 6

³ Asylum Information Database: Greek Council for refugees/General, jul 2013.- <http://www.asylumineurope.org/reports/country/greece/asylum-procedure/procedures/regular-procedure>

⁴ State Department: Country Reports on Human Rights Practices- Greece 2012/Freedom of movement; internally Displaced Persons, protection of Refugees and stateless persons, 19.april 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=517e6e32c&skip=0&coi=GRC>

⁵ Information brochure for asylum seekers on DUBLIN II Greece- <https://www.google.rs/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=4&ved=0CEAQFjAD&url=http%3A%2F%2Fwww.dublin-project.eu%2Ffr%2Fcontent%2Fdownload%2F4447%2F44800%2Fversion%2F1%2Ffile%2FBrochure%2BGreece%2B-%2BEnglish.pdf&ei=fBcvUqu7MYPPhAfqo4HoBg&usq=AFQjCNFNKl2htLFgtmkwhsEByxnYHK7fcw&bvm=bv.51773540.d.ZG4&cad=rja>, str 10

⁶ Asylum Information Database: Greek Council for refugees/General(scope, grounds for accelerated procedures, time limits), jul 2013.- <http://www.asylumineurope.org/reports/country/greece/asylum-procedure/procedures/accelerated-procedures>

⁷ Hellenic Republic-Ministry of citizen protection: Asylum and Immigration/Asylum procedure/Appeals - http://www.vptp.gr/asylo.php?option=ozo_content&perform=view&id=3466&Itemid=465%20&lang=&lang=&lang=&lang=&lang=EN

⁸ Asylum Information Database: Greek Council for refugees/Appeal, jul 2013.- <http://www.asylumineurope.org/reports/country/greece/asylum-procedure/procedures/regular-procedure>

sproveden ubrzani postupak, rok iznosi 15 dana od prijema odluke.⁹ U situacijama kada se u ubrzanom azilnom postupku zahtev podnese u luci, brodu i avionu rok za žalbu iznosi 10 dana.¹⁰

Prema grčkom zakonu o azilu, u toku roka za podnošenje žalbe i nakon što se podnese žalba, pa sve do trenutka kada Komisija za žalbe ne donese rešenje, suspenduju se sve mere udaljavanja sa teritorije i deportacija.¹¹ Komisija za žalbe je sačinjena od tri člana i to od predstavnika grčkog Ministarstva za zaštitu građana, predstavnika Komeserijata za izbeglice Ujedinjenih nacija i predstavnika Nacionalnog komiteta za ljudska prava.¹²

Ako je drugostepena odluka negativna u bilo kojoj vrsti postupka (ubrzani ili redovni), tražilac azila ima najviše 90 dana da napusti Grčku.¹³

Tražilac azila i grčki Ministar za zaštitu građana imaju pravo da traže poništenje odluke Komisije za žalbe pred Upravnim apelacionim sudom. Podnošenje takvog zahteva automatski ne suspenduju mere o napuštanju teritorije Grčke, već je na tražiocu azila da sam podnese zahtev o suspenziji zahteva za napuštanje teritorije Grčke. Ukoliko tražilac azila sam ne podnese zahtev ostaje bez zaštite od deportacije u periodu do 4 meseca koliko može trajati sudski proces o poništenju odluke Komisije za žalbe.¹⁴

Ukoliko se tražiocu azila odobri azil u obimu izbegličke zaštite, omogućeno mu je da ostane u Grčkoj neograničen vremenski period i da dobije putnu ispravu (izbeglički pasoš).¹⁵ Ako se licu odobri azil u obimu supsidijarne zaštite ili zaštite usled humanitarnih razloga, odobrava mu se boravak u Grčkoj u trajanju od 2 godine, koja može biti obnovljena.¹⁶ Lica kojima je odobrena supsidijarna zaštita ili zaštita iz humanitarnih razloga mogu da dobiju putnu ispravu, međutim mogu putovati u samo dve zemlje.¹⁷

⁹Asylum Information Database: Greek Council for refugees/Appeal, jul 2013.- <http://www.asylumineurope.org/reports/country/greece/asylum-procedure/procedures/regular-procedure>

¹⁰ Asylum Information Database: Greek Council for refugees/General(Scope, grounds for accelerated procedures, time limits)/appeal, juul 2013.- <http://www.asylumineurope.org/reports/country/greece/asylum-procedure/procedures/accelerated-procedures>

¹¹Asylum Information Database: Greek Council for refugees/Appeal, jul 2013.- <http://www.asylumineurope.org/reports/country/greece/asylum-procedure/procedures/regular-procedure>

¹²Information brochure for asylum seekers on DUBLIN II Greece- <https://www.google.rs/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=4&ved=0CEAQFjAD&url=http%3A%2F%2Fwww.dublin-project.eu%2Ffr%2Fcontent%2Fdownload%2F4447%2F44800%2Fversion%2F1%2Ffile%2FBrochure%2BGreece%2B-%2BEnglish.pdf&ei=fBcvUqu7MYPPhAfqo4HoBg&usq=AFQjCNFNKI2htLFgtmkwhsEByxnYHK7fcw&bvm=bv.51773540.d.ZG4&cad=rja> , str 10

¹³Asylum Information Database: Greek Council for refugees/Appeal, jul 2013.- <http://www.asylumineurope.org/reports/country/greece/asylum-procedure/procedures/regular-procedure>

¹⁴Asylum Information Database: Greek Council for refugees/Appeal, jul 2013.- <http://www.asylumineurope.org/reports/country/greece/asylum-procedure/procedures/regular-procedure>

¹⁵Information brochure for asylum seekers on DUBLIN II Greece- <https://www.google.rs/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=4&ved=0CEAQFjAD&url=http%3A%2F%2Fwww.dublin-project.eu%2Ffr%2Fcontent%2Fdownload%2F4447%2F44800%2Fversion%2F1%2Ffile%2FBrochure%2BGreece%2B-%2BEnglish.pdf&ei=fBcvUqu7MYPPhAfqo4HoBg&usq=AFQjCNFNKI2htLFgtmkwhsEByxnYHK7fcw&bvm=bv.51773540.d.ZG4&cad=rja> , str 12

¹⁶Information brochure for asylum seekers on DUBLIN II Greece- <https://www.google.rs/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=4&ved=0CEAQFjAD&url=http%3A%2F%2Fwww.dublin-project.eu%2Ffr%2Fcontent%2Fdownload%2F4447%2F44800%2Fversion%2F1%2Ffile%2FBrochure%2BGreece%2B-%2BEnglish.pdf&ei=fBcvUqu7MYPPhAfqo4HoBg&usq=AFQjCNFNKI2htLFgtmkwhsEByxnYHK7fcw&bvm=bv.51773540.d.ZG4&cad=rja> , str 12

¹⁷Dublin regulations & asylum in Greece, 2012.- <https://www.google.rs/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCsQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.dublin->

Grčka je u 2012. godini sa manje od 2 % pozitivnih odluka o zahtevu za azil (od 11 195 odluka u prvom stepenu 2012. godini samo je 95 pozitivnih odluka)¹⁸ rangirana na poslednjem mestu među zemljama Evropske unije.^{19 20}

Tražiocu azila po zakonu imaju pravo da o svojim pravima i obavezama budu obavešteni na jeziku koji razumeju, kao i pravo na prevodioca u svim fazama azilnog postupka.²¹ Međutim u praksi se često dešava da tražioci azila nemaju obezbeđenog prevodioca i nisu dovoljno informisani o svojim pravima.^{22 23}

Grčki azilni sistem ne može da odgovori na potrebe velikog broja imigranata koji ulaze u zemlju i traže azil.^{24 25} Takođe, suprotno grčkim zakonskim rešenjima, u praksi se trenutni azilni sistem Grčke smatra veoma neefikasnim i sporim.^{26 27 28 29}

Prema 13 članu predsedničkog dekreta iz 2010. godine (predsednički dekret 114/10) tražioci azila ne mogu biti uhapšeni zbog ilegalnog prelaska državne granice i nelegalnog boravka u zemlji, međutim tražioci azila i migranti bez dokumenata se u Grčkoj redovno hapse ukoliko budu uhvaćeni od strane policije.^{30 31 32} Lica koja su zatražila azil nakon pritvaranja zbog ilegalnog prelaska granice ostaju u pritvoru u sledećim slučajevima: kada tražilac azila ne poseduje putne isprave i isprave na osnovu kojih je moguće utvrditi njegov identitet i kada nije

project.eu%2Ffr%2Fcontent%2Fdownload%2F2372%2F22884%2Fversion%2F4%2Ffile%2FBrochure%2BGr%25C3%25A8ce%2B-%2BEnglish.pdf&ei=70swUs-

IBdSVhOeG94G4CO&usg=AFQjCNGoMalEnLrk7QaF6dYp7cWvXCZvuA&sig2=MCDYjUEq7y--4fJJuEBaaA&bvm=bv.51773540.d.ZG4&cad=rja, str 11

¹⁸ Eurostat: Asylum application and first instance decision on asylum applications 2012., maj 2013.- http://www.emnbelgium.be/sites/default/files/publications/eurostat_2012.pdf, str 11

¹⁹ Human Rights Watch: European union Greece, 31. januar 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=510fb4e9c&skip=0&coi=GRC>

²⁰ Welcome to Europe: The asylum procedure in Greece, novembar 2012.- <http://w2eu.info/greece.en/articles/greece-asylum.en.html>

²¹ Welcome to Europe: The asylum procedure in Greece, novembar 2012.- <http://w2eu.info/greece.en/articles/greece-asylum.en.html>

²² State Department: Country Reports on Human Rights Practices- Greece 2012/Freedom of movement; internally Displaced Persons, protection of Refugees and stateless persons, 19. april 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=517e6e32c&skip=0&coi=GRC>

²³ Amnesty International: People on the move: Greek police beat a tortured Turkish woman, 23. maj 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=519f1cfd4&skip=0&coi=GRC>

²⁴ European News: Asylum: Fixing a broken system, 8. maj 2013.- <http://www.euronews.com/2013/05/08/asylum-fixing-a-broken-system/>

²⁵ BBC News: Greece asylum: Journey through a broken system, 19. februar 2013.- <http://www.bbc.co.uk/news/world-21509198>

²⁶ Council Of Europe: Parliamentary Assembly, 23. januar 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=51384f992&skip=0&coi=GRC>, str 12

²⁷ State Department: Country Reports on Human Rights Practices- Greece 2012/Freedom of movement; internally Displaced Persons, protection of Refugees and stateless persons, 19. april 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=517e6e32c&skip=0&coi=GRC>

²⁸ Amnesty International: The Greek authorities must urgently accelerate the asylum system reforms and end detention of asylum seekers, 21. mart 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=514c22362&skip=0&coi=GRC>

²⁹ European News: Asylum: Fixing a broken system, 8. maj 2013.- <http://www.euronews.com/2013/05/08/asylum-fixing-a-broken-system/>

³⁰ Asylum Information Database: Greek Council for refugees/Grounds for detention- <http://www.asylumineurope.org/reports/country/greece/grounds-detention>

³¹ Amnesty International: The Greek authorities must urgently accelerate the asylum system reforms and end detention of asylum seekers/ Limited and slow asylum reforms, 21. mart 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=514c22362&skip=0&coi=GRC>

³² Amnesty International: Annual report: Greece 2013, maj 2013.- <http://www.amnestyusa.org/research/reports/annual-report-greece-2013?page=2>

moгуće utvrditi kada je tražilac azila ušao u Grčku, posebno u slučajevima masovnog ulaska tražilaca azila na teritoriji Grčke.³³

Takođe, razlozi za pritvranje tražioca azila su ukoliko tražilac azila predstavlja opasnost za nacionalnu bezbednost zemlje ili ukoliko se pritvor smatra kao neophodna mera koja bi ubrzala azilnu proceduru u konkretnom slučaju.³⁴

Tražiocima azila po novom predsedničkom dekretu od 19. oktobra 2012. godine (predsednički dekret 116/2012) mogu ostati u pritvoru i do 18 meseci.^{35 36 37 38}

Azilni sistem grčke odlikuje i problem nemogućnosti da se podnese zahtev za azil, odnosno registracija zahteva za azil, ali i jako loših uslova u pritvorskim objektima za migrante koji ilegalno uđu u Grčku. Zbog toga oni koji zaslužuju zaštitu države, često nemaju pristup azilnom postupku. Sve ovo deluje obeshrabljujuće na druge migrante, pa se neki migranti ni ne trude da apliciraju za azil u Grčkoj iz ovih razloga.^{39 40}

Izbeglice koje žele da podnesu zahtev za azil u Grčkoj, moraju svoje zahteve registrovati kod policije. Oni koji uspeju da se registriju daju otiske prstiju, fotografišu se i uzimaju im se osnovni identifikacioni podaci. Tek posle registracije, odnosno podnošenja zahteva za azil, oni dobijaju dobiti takozvani „ružičasti karton“.^{41 42} „Ružičasti karton“ je dokument kojim se dokazuje da je lice podnelo zahtev za azil.^{43 44} Ovaj dokument omogućava tražiocima azila da borave u Grčkoj legalno do 6 meseci uz mogućnost obnavljanja.⁴⁵ Svako lice koje je u Grčkoj zatraži azil i dobije ružičasti karton ima mogućnost da se zaposli u periodu dok se odlučuje o njegovom zahtevu i ima pravo na besplatnu zdravstvenu negu.^{46 47}

³³ Asylum Information Database: Greek Council for refugees/Grounds for detention-
<http://www.asylumineurope.org/reports/country/greece/grounds-detention>

³⁴ Asylum Information Database: Greek Council for refugees/Grounds for detention-
<http://www.asylumineurope.org/reports/country/greece/grounds-detention>

³⁵ European Council on refugees and Exiles: Greece toughens its detention law for asylum seekers to maximum of 18 months, 18. novembar 2012.- <http://www.ecre.org/component/content/article/70-weekly-bulletin-articles/338-greece-toughens-its-detention-law-for-asylum-seekers-to-a-maximum-of-18-months.html>

³⁶ EnetEnglish: Amnesty: Greek legislation fusel asylum-seeker abuse, 23. maj 2013.-
<http://www.enetenglish.gr/?i=news.en.article&id=998>

³⁷ Amnesty International: Annual report: Greece 2013, maj 2013.- <http://www.amnestyusa.org/research/reports/annual-report-greece-2013?page=2>

³⁸ UN Human Rights Council: Report of the Special Rapporteur on the human rights of migrants, 18. april 2013.-
<http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=51b983ab4&skip=0&coi=GRC>, str 12

³⁹ State Department: Country Reports on Human Rights Practices- Greece 2012/Freedom of movement; internally Displaced Persons, protection of Refugees and stateless persons, 19. april 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=517e6e32c&skip=0&coi=GRC>

⁴⁰ Council of Europe: Commissioner for Human Rights: Report by Commissioner for Human rights of the Council of Europe, 16. april 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=516e76bb4&skip=0&coi=GRC>, str 3

⁴¹ Enhancing Vulnerable Asylum Seekers protection: Greek Ombudsmans report on the asylum procedure-
http://www.evasp.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=143%3Agreek-ombudsmans-report-on-the-asylum-procedure&Itemid=117&lang=en

⁴² Welcome to Europe: The asylum procedure in Greece, novembar 2012.- <http://w2eu.info/greece.en/articles/greece-asylum.en.html>

⁴³ BBC News: Greece asylum: Journey through a broken system, 19. februar 2013.- <http://www.bbc.co.uk/news/world-21509198>

⁴⁴ Welcome to Europe: The asylum procedure in Greece, novembar 2012.- <http://w2eu.info/greece.en/articles/greece-asylum.en.html>

⁴⁵ Welcome to Europe: The asylum procedure in Greece, novembar 2012.- <http://w2eu.info/greece.en/articles/greece-asylum.en.html>

⁴⁶ Welcome to Europe: Greece Work, novembar 2013.- <http://w2eu.info/greece.en/articles/greece-work.en.html>

Međutim, u Atini se nedeljno izda samo 20-ak ovih kartona, iako na hiljade ljudi svakodnevno čeka u redu ispred Atičke policijske uprave za strance u Atini. Ovi kartoni se u ovoj ustanovi izdaju samo jednom nedeljno - subotom.^{48 49 50}

Migranti koji ne uspeju da registruju svoje zahteve za azil, često bivaju uhapšeni u organizovanim akcijama hapšenja i borave u pritvorskim objektima koji su prenatrpani, u lošim higijenskim uslovima.^{51 52} Takođe, još jedan zakon koji je u aprilu 2012.godine donela Grčka, a koji je naišao na osudu humanitarnih organizacija u Grčkoj jeste zakon o hapšenju migranata i tražilaca azila na osnovu sumnje da su nosioci zaraznih bolesti kao što su HIV i druge.^{53 54}

U većini pritvorskih jedinica za ilegalne migrante, migranti imaju malo ili nimalo informacija o tome zašto su pritvoreni i koliko dugo će ostati u pritvoru. Takođe, pritvoreni migranti često ne dobijaju informacije o razlozima njihovog pritvaranja na jeziku koji razumeju.⁵⁵ Oni koji podnesu zahtev za azil često nemaju nikakvih informacija o svom slučaju. Neki ni nisu imali mogućnost da podnesu zahtev za azil iz pritvorske jedinice.^{57 58} U većini pritvorskih jedinica, zabranjena je upotreba mobilnih telefona, a ukoliko migranti nemaju svojih sredstava ni pristup fiksnom telefonu nije moguć.⁵⁹

⁴⁷ Dublin regulations & asylum in Greece, 2012.- <https://www.google.rs/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCsQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.dublin-project.eu%2Ffr%2Fcontent%2Fdownload%2F2372%2F22884%2Fversion%2F4%2Ffile%2FBrochure%2BGr%25C3%25A8ce%2B-%2BEnglish.pdf&ei=70swUs-IBdSVhQeG94G4CQ&usq=AFOjCNGoMa1EnLrk7QaF6dYp7cWvXCZvuA&sig2=MCDYjUEq7y--4fJJuEBaaA&bvm=bv.51773540.d.ZG4&cad=rja>, str 10

⁴⁸ Amnesty International: The Greek authorities must urgently accelerate the asylum system reforms and end detention of asylum seekers/ Limited and slow asylum reforms, 21.mart 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=514c22362&skip=0&coi=GRC>

⁴⁹ Council of Europe: Parliamentary Assembly, 23.januar 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=51384f992&skip=0&coi=GRC>, str 12

⁵⁰ Welcome to Europe: The asylum procedure in Greece, novembar 2012.- <http://w2eu.info/greece.en/articles/greece-asylum.en.html>

⁵¹ Amnesty International: The Greek authorities must urgently accelerate the asylum system reforms and end detention of asylum seekers/ Limited and slow asylum reforms, 21.mart 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=514c22362&skip=0&coi=GRC>

⁵² Amnesty International: Annual report: Greece 2013, maj 2013.- <http://www.amnestyusa.org/research/reports/annual-report-greece-2013?page=2>

⁵³ EnetEnglish: Amnesty: Greek legislation fusel asylum-seeker abuse, 23.maj 2013.- <http://www.enetenglish.gr/?i=news.en.article&id=998>

⁵⁴ Amnesty International: Annual report: Greece 2013, maj 2013.- <http://www.amnestyusa.org/research/reports/annual-report-greece-2013?page=2>

⁵⁵ State Department: Country Reports on Human Rights Practices- Greece 2012/Freedom of movement; internally Displaced Persons, protection of Refugees and stateless persons, 19.april 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=517e6e32c&skip=0&coi=GRC>

⁵⁶ UN Human Rights Council: Report of the Special Rapporteur on the human rights of migrants, 18.april 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=51b983ab4&skip=0&coi=GRC>, str 13

⁵⁷ UN Human Rights Council: Report of the Special Rapporteur on the human rights of migrants, 18.april 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=51b983ab4&skip=0&coi=GRC>, str 13

⁵⁸ Council of Europe: Parliamentary Assembly, 23.januar 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=51384f992&skip=0&coi=GRC>, str 12

⁵⁹ UN Office of the High Commissioner for Human Rights: UN Special Rapporteur on the human rights of migrants concludes the fourth and last country visit in his regional study on the human rights of migrants at the borders of the European Union; Greece, 3 December 2012 - http://www.ecoi.net/local_link/232937/341585_en.html, pristupljeno 25. decembra 2012.

Migrantima maloletnicima bez pratnje se ne obezbeđuje sigurni smeštaj i ne imenuje im se staratelji, a često su prepušteni sami sebi i u riziku da postanu beskućnici.^{60 61} Mnogi maloletni migranti bez pratnje upravo završe kao žrtve radne eksploatacije i kao beskućnici.^{62 63}

Evropski sud za ljudska prava je 2011. godine presudio u predmetu MSS v. Belgije i Grčke, da Grčka nema delotvoran sistem azila i da se migranti i tražioci azila i dalje suočavaju sa problemima, koji obuhvataju ozbiljne prepreke u mogućnosti da se zatraži azil, slučajeve refoulement-a (povraćaja u zemlju porekla) i slučajeve nehumanog i ponižavajućeg postupanja tokom pritvora. Usled donošenja ove presude, većina zemalja EU prestala je da vraća tražioce azila u Grčku.^{64 65 66}

Italija je tokom 2013. godine u par navrata vršila povrat tražilaca azila u Grčku, što je naišlo na oštru kritiku međunarodne zajednice, uključujući i Visokog komesara za ljudska prava Evropske unije i Specijalnog izaslanika Ujedinjenih nacija za migracije, koji smatraju da u Grčkoj i dalje postoje brojne prepreke usled kojih lica tražioci azila nisu u mogućnosti da dobiju zaštitu.⁶⁷

Sa druge strane, grčke vlasti pružaju samo ograničenu zaštitu tražiocima azila od proterivanja nazad u zemlju porekla ili povratka izbeglica u zemlje gde bi njihovi životi ili sloboda bili ugroženi. Mnogi ilegalni migranti su po kratkom postupku deportovani iz Grčke, uključujući i tražioce azila.^{68 69}

Amnesti Internešenal u svom izveštaju navodi primer tražioca azila koji je pokušavao da podnese svoj zahtev za azil mesecima. On je zatim u avgustu 2012. godine uhapšen tokom akcije hapšenja ilegalnih migranata u Atini i boravio je u pritvorskoj jedinici, gde je takodje pokušavao da podnese zahtev za azil. Njegov zahtev je registrovan tek u oktobru 2012. godine, ali posle

⁶⁰ UN Human Rights Council: Report of the Special Rapporteur on the human rights of migrants in Greece, 18.april 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=51b983ab4&skip=0&coi=GRC> , str 17

⁶¹ State Department: Country Reports on Human Rights Practices- Greece 2012/Freedom of movement; internally Displaced Persons, protection of Refugees and stateless persons, 19.april 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=517e6e32c&skip=0&coi=GRC>

⁶² UN Human Rights Council: Report of the Special Rapporteur on the human rights of migrants in Greece, 18.april 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=51b983ab4&skip=0&coi=GRC> , str 17

⁶³ State Department: Country Reports on Human Rights Practices- Greece 2012/Freedom of movement; internally Displaced Persons, protection of Refugees and stateless persons, 19.april 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=517e6e32c&skip=0&coi=GRC>

⁶⁴ UN Human Rights Council: Report of the Special Rapporteur on the human rights of migrants in Greece, 18.april 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=51b983ab4&skip=0&coi=GRC> , str 16

⁶⁵ Council of Europe: Commissioner for Human Rights: Report by Commissioner for Human rights of the Council of Europe, 16.april 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=516e76bb4&skip=0&coi=GRC> , str 6

⁶⁶ Amnesty International: The Greek authorities must urgently accelerate the asylum system reforms and end detention of asylum seekers/ Background, 21.mart 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=514c22362&skip=0&coi=GRC>

⁶⁷ The Human rights Brief: Italy return of asylum seekers to greece reises Huamn rights Concern, 20.jun 2013.-

⁶⁸ State Department: Country Reports on Human Rights Practices- Greece 2012/Freedom of movement; internally Displaced Persons, protection of Refugees and stateless persons, 19.april 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=517e6e32c&skip=0&coi=GRC>

⁶⁹ UN Human Rights Council: Report of the Special Rapporteur on the human rights of migrants, 18.april 2013.- <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=51b983ab4&skip=0&coi=GRC> , str 9

intervenisanja nevladinih organizacija. Međutim, ovaj tražilac azila je u decembru 2012. godine još uvek bio u pritvoru.⁷⁰

KOMENTAR/ZAKLJUČAK:

Na osnovu iznetih činjenica, jasno je da u Grčkoj postoji nesklad između zakonske regulative i odvijanja azilnog postupka u praksi. Migranti su u Grčkoj suočeni sa ozbiljnim problemima i ograničenjima u vezi sa registracijom zahteva za azil i samog azilnog postupka. Usled ogromnog broja tražilaca azila u Grčkoj, ali i usled nemogućnosti države da na tu situaciju adekvatno reaguje, migranti nisu u mogućnosti da zatraže i u potpunosti ostvare svoje pravo na azil, niti da dobiju potrebnu zaštitu i utočište u Grčkoj.

⁷⁰ Amnesty International: News – Asylum-seekers and migrants in Greece hounded by police operations and right-wing extremists, 20 December 2012 - <http://www.amnesty.org/en/news/asylum-seekers-and-migrants-greece-hounded-police-operations-and-right-wing-extremists-2012-12->